

ВОЙНАТА, ПРАВОСЛАВИЕТО И НИЕ

През нощта на 24 март (н.ст.) военновъздушните сили на НАТО нанесоха удари по обекти върху територията на съседна Югославия. Започна война. Засега само от въздуха. Повече от два месеца небето над Югославия сее ужас, разруха и смърт. А те не различават «добри» и «лоши», еднакво зловещо връхлитат млади и стари, жени и деца, сърби и албанци – въпреки «прецизните» удари на свръхмодерните ракети и бомби.

Да, – ще възразят веднага – но не е възможна война без жертви, целта на тази война е да предотврати една хуманитарна катастрофа, вие клеймите натовската авиация, а мълчите за насилията над албанците, за етническото прочистване в Косово; вашият пацифизъм е добре дошъл за Милошевич и комунистите... И на всички възможни равнища започват остри спорове със сипещи се закани и заплахи, започват разисквания, правят се анализи, оценки, прогнози – тайни и явни, правителствени, военни, политически, журналистически;

делови и външно ефектни, помпозно интелектуални, емоционално приповдигнати, наивни и груби (ще се натъкнем ли на искрени и честни?); във всичко това са вплетени правителства, експерти, военни, явни и тайни елитни общества, лобита и ложи, партии и движения, религиозни общности, журналисти, отделни хора; рупор естествено са средствата за масово осведомяване, които заливат света със своя информационно-дезинформационен потоп.

Като изключим чисто човешкото неприемане на войната, което е толкова естествено и разбираемо, откъде е това мъчително усещане за краен недостиг на нравственост, на истинска, а не декларирана човечност и духовност в тия «морално» стилизирани политически изказвания и оценки за войната, огласявани от силните на този свят?

Една от причините е несъмнено фалшът, лъжата – както на комунистическата пропаганда на официален Белград, така и на двойния стандарт, прилаган от Запада в моралната обосновка на тази война. Излиза, че за етническата криза в Югославия са виновни ЕДИНСТВЕНО сърбите. Във всички случаи те са «лошите», а хърватите, босненските мюсюлмани, албанците са «добрите». И «доброто» НАТО се притичва на помощ на «добрите» албанци, преследвани от «лошите» сърби. Мощни медийни компании тръбят по целия свят за сръбските жестокости в Хърватска, Босна, Косово. Естествено е «лошите» сърби да вършат

жестокости. Другите са «добри», те не вършат жестокости, а и да ги вършат, не е време да се говори за тях, защото ще се развали приказката за «добрите» и «лошите». И още за двойния стандарт: когато сърбите обстрелваха Дубровник, надигна се буря от протести срещу варварското посегателство над този уникален град, съхранил толкова творения на европейската цивилизация. А кой протестира за разрушените сръбски православни светини, също паметници на средновековната европейска култура? Мълчание – защо да се усложнява излишно приказката за «добрите» и «лошите». Кой протестира срещу отвратителния цинизъм – да се сипе от небето смърт в навечерието на най-великия православен празник Възкресение Христово; и в дните на Страстната седмица, проникнати с християнско смирение, покаяние и любов, да летят към земята ракети-убийци, с изписани кощунствени поздрави «Щастливо Възкресение!»? Примерите в това отношение са много. И въпреки всички усилия да бъдат омаловажени, те изтъняват до прозрачност «моралния» параван, с който могъщите тайни и явни носители на «новия световен ред» прикриват безмилостните си интереси. А тези интереси властно повеляват: под маската на изцяло разкрепостената човешка личност и под лозунга на общочовешките ценности да се съхранят само фасадно, а в дълбочина да се подронят, обезличат и разрушат религиозно-

нравствените устои, самобитността, неприкосновената ценност както на отделната личност, така и на цялата нация. А тъй като Православието решително се противопоставя на това, то трябва да бъде изопачено или просто унищожено. Този дълбинен аморализъм изтича от черните недра на богоборството=антибогочовечност=античовечност, което все по-нагло заквасва постхристиянската западна цивилизация, кичи се с традиционните европейски ценности, като постепенно натравя, разгражда, унищожава и последните съхранени в тях отломъци от християнска духовност. Морал, вяра, духовност, човечност – нима те ще бъдат така безцеремонно кроени и налагани според интересите на силните на този свят?

Именно в дълбоките си морални и духовни измерения войната на НАТО срещу Югославия е удар, пряко насочен срещу Православието. Да, именно срещу Православието. Защото православна Сърбия, това не е Милошевич, както не Ленин и Сталин бяха православна Русия и не Хитлер бе католическо-протестантска Германия.

Православието не е политическото «православие» на Милошевци и Зюгановци, от което съвременните комунисти се опитват да направят свое идеологическо оръжие. Какво морално право имат да говорят за славянска и православна солидарност хора, чиито идейни предци проливаха реки от православна кръв и безумно рушаха нацио-

налното съзнание на своите народи? Днес техните наследници, без да са вярващи, без изобщо да познават православната вяра, от време-навреме стоят протоколно в православни храмове със запалена свещ в ръка и се обявяват за защитници на православно и национално съзнание с надежда да извлекат политически изгоди от Православието и Православната Църква.

Православието е майка, а не слугиня на националното съзнание, не е «митичната идеология на славянската солидарност и балканския национализъм». Православието е съкровен живот с Христа и в Христа, туптящ в хиляди сърца на православни българи, грузинци, сърби, румънци, гърци, руси... Тъкмо това Православие е най-чистият извор на същинска човешка солидарност. Но трагично е, че не тези православни дават днес облика на своите народи, трагично е, че в мнозинството си тези народи са се откъснали от своя духовен корен, скучно им е в обетованата земя, прехласнато мечтаят за пълните с месо котли в Египет (срв. Изх. 16:3)... Но какво да кажем, когато идеолози на изопачено «православие» днес са дори мнозина епископи, духовни водачи на поместни православни църкви?

Как да се обърнем в тия горестни дни на война и изпитания към православните сърби ние, православните българи, как да се обърнем към едноверния и еднокръвен нам народ, с който ни свързват

вяра и род и от който ни делят толкова наслоени с времето вражди?

Нашият зов е към православна Сърбия, към Сърбия, която вярва, кае се и се моли в своите храмове.

Ние знаем колко горчивина има в нашите отношения и не крием това. Ние знаем, че трудно можем да сближим Симеонова България и Душанова Сърбия, но не е трудно да сближим Светосавина Сърбия и Светоклиментова България. Една е нашата майка-кърмителка – Светата Православна Църква. Сръбските светци са и български светци, българските светци са и сръбски светци.

Нашият глас е глас на подкрепа за православна Сърбия, за Сърбия, у която Православието възгрява решимост да защитава докрай своите светини, но и възпира от всяко посегателство върху живота и честта на инородно и иноверно население.

Нашият глас е глас на подкрепа за православна Сърбия, за Сърбия, която духовно противостои на комунистическия режим, за Сърбия, на която е чужда изопачената «православна» идеология на шовинизма, за Сърбия, която е духовна наследница на светител Николай (Велимирович), отправил пълни с топлиота и любов слова към българите, и на незабравимия преподобен отец архимандрит Юстин (Попович).

Бог да закриля православните светини и живота на всички, населяващи земите на съседна Югославия.

И нека не забравяме думите на светия благоверен и велик княз Александър Невски: «Не в силата е Бог, а в правдата.» При всички видими поражения победата ще бъде наша, защото тази победа е нашата вяра, «която победи света» (1 Иоан. 5:4).

Публикувано в сп. «Православно слово» № 1–2, 1999 г., с. 1–3.